

Debreceni Ujság

1899.

Debreczen, 1899.

III. év 34. szám.

Péntek, február 3.

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI AR:

Helyben:		Vidékre:	
Félévre	3 frt — kr.	Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	150 „ „	Negyedévre	2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Főtér Hungária-palota földszint. Bejárat
Kádas-utca felől.

A „Debreczeni Ujság” az összes debreczeni lapok között a legtöbb példányban jelenik meg.

Házaszabály és választás.

— febr. 2.

A béketárgyalásoknak sarkpontját ma már a házaszabályok revíziója és a választások tisztaságának biztosítása képezi. Nem csoda hogy amaz az ellenzék, ez a kormánypart szemében a béke végleges megkötésének legfőbb akadályát képezi.

E kettő — ezt vitatja az ellenzék, szorosösszefüggésben vannak egymással. Ők nem idegenkednek — mondják — a házaszabályok revíziójától, hajlandók hozzájárulni ezek megszorításához, de csak akkor, ha másrésztől, amennyire lehetséges, biztosítják a választások tisztaságát. Minnél szabadabbá teszik a választásokat, annál szigorubbakká lehet tenni a házaszabályokat. Ha a választások igazán a népakarat kifejezői lesz-

nek, nem lesz szükség arra, hogy a parlamenti kisebbség kezében ilyen fegyver legyen mint ma, — melylyel teljesen megbéníthatja a törvényhozás működését.

Nem jelentek még meg a békealkudozási okmányok, nem mondhatunk végleges ítéletet azok felett, de csodálkozásunknak adunk kifejezést a felett, hogy a választási reformok között nem szerepel a szavazási lajstromok összeállítási módjának revideálása. Van olyan kerület, amelyben több mint ezerrel apadt egyszerre a választók száma.

E mellett figyelembe kell venni azt, hogy a nép értesítést nem kap róla, hogy a lisztából kihagyták s így meg sem próbálja, hogy jogorvoslattal éljen, aminek ugyis ritkán szokott eredménye lenni. És még sem hallottuk, hogy a béketárgyalások folyamán azt is fel vették a szükséges reformok közé.

A választások tisztaságának másik garanciája az, hogy az államhivatalnokok és köztisztviselők ne használhassák fel hivatalos befolyásukat korteskedésre. Erre bizony ugyancsak nagy szükség lenne.

Köztudomásu dolog, hogy Magyarországon a választásokat megelőzőleg két-három hétig úgy szólván szünetel minden hivatalos munka, különösen a fősztolgabirói és körjegyzői irodákban, — ellenben az egész hivatalos apparatus valósággal nekifekszik a kerület megdolgozásának. Így néz ki a hivatalnokok és köztisztviselők pártatlansága.

Ha ezeken segít valamennyire a választási reformtervezet, akkor bizony belemehetnek a házaszabályok revíziójába, mert igenis szükség van erre is. Mert csakugyan abszurdum, hogy néhány embernek a vállalkozása lehetetlenné tehesse az egész törvényhozás működését.

Egy magyar találmány.

— Hogyan mérheti fel a gazda birtokának területét gyorsan és olcsón? —

Kevés kivétellel általánosságban elmondhatjuk, hogy a gazdák legnagyobb része nem tudja pontosan birtokának területét.

Akármilyen furesán hangzik ez, de így van.

Lássuk mi okozza ezt?

Legelsőbbben ennek oka azon körülményben keresendő, hogy a telek-

Tárca.

A ki várja hervadását.

— Rajz. —

Szeretett s ez volt a büne. Szép volt s az volt a végzete. Mikor a hervatag ősz elérkezett, a fővárosból vissza ment abba a kis faluba. Abban a kis faluban várta aztán mindennap halálát, hervadását a szép asszony. Ott akart meghalni, a hol az emberek csöndesek, magukba vonultak s olyan egyszerűek . . .

Rég kiélte már az ábrándok világát. Fiatal, tizenhét éves leány volt még akkor, midőn egy szerencsétlen ifju beleszeretett. Ő hidegen viselte magát annak irányában, sőt kikacagta szerelmi ömlengéseit.

S az a boldogtalan fiu ezt nem volt képes túlélni. Megölte magát.

A rossz lelkü szép leány akkor arra a halálhírré azt mondotta:

— Bolond! . . .

Már akkor is olyan fagyos, rossz lelkü leány volt. Mint a szép nők legtöbb része. A kiknek csak az arczuk szép, de szívök nem. Csak amugy a kisujján forgatta imádóit. Különös passziója telt azokban a szenvedélyes forró kitörésekben, miket neki tettek, ilyenkor csak a két sor fehér gyönnyöt mutogatta azok közül a mákszemnyi piros ajkak közül s halkan, mosolyogva jegyezte meg:

— Bolond! . . .

A husz éves Arthur báró egyszer megkérte a kezét.

— Még ráérek a férjhezmenésre — mondotta ekkor. — Még nem akarok egy férfi rabszolgánője lenni.

A szerelmes fiatal báró lemondással vett tőle bucsut. Azonban mé-

gis próbát tett vele. Vett neki aranyos nyakéket, drága karpereczet, ragyogó fejdíszet. A leány elfogadta. Elfogadta, de akkor is mosolyogva, nevetve jegyezte meg:

— Bolond! . . .

A mint bontogatta a csomagokat, az egyikben egy gyűrűt talált benne. Egy jeggyűrűt. Kaczagva kapta fel és el kezdett lapdázni, gurigázni vele. Játékból még az ujjára is felhuzta. Aztán vett egy kis dobozt és a névjegyét a gyűrűt a dobozba tette s a névjegyre ezt írta:

„A házassághoz nem elég egy pici kis kerek jeggyűrű. — Ahhoz menyasszony is kellene.

A dai Irén.”

E történetek óta már elmúlt vagy tiz tavasz és tiz ősz. Megindult, sajgó szívvel gondol vissza arra a korra,

Megjelenik mindennap korán reggel.
Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötvenkrajczár.

könyv a területért nem szavatol. — Adás-vevésnél úgy a birtok bérbeadás-vevésnél semmi biztos kiindulás pont nincsen a birtok területét meghatározni a telekkönyvi adatokért szavatosság nincs, a kataszter pedig rendszerint nem egyez a telekkönyvvel; ebből kifolyólag sem a telekkönyvi adat, sem a kataszteri számokat biztos adatok gyanánt el nem fogadhatjuk.

Ebből azután nem ritkán igen furesza állapotok következhetnek. — Hányszor fordul elő, hogy a telekkönyvben 2 holdnak nevezett terület 4—5 hold sőt több is lehet és viszont.

Hányszor fordult elő, hogy egyes birtokok bérbe adatván, csak évek múlva tudódott ki, hogy 100 sőt több holddal is kisebb a birtok, mint amint a bérlő a birtokostól jóhiszeműleg átvette és a birtokos jóhiszeműleg átadta, mert ő maga sem tudta pontosan a területének holdszámát.

Hogy ebből mi következhetik, azt mindenki elgondolhatja.

És elég különös az, hogy ma midőn már minden adás-vevésnél az árúnak akár súly, akár ürmértéki egysege pontosan megkivántatik, éppen a föld, amely mindennek alapját képezi részeseül a szokott felület es elbánsában.

Pedig mindenki azon van, ha már a pénzt kiadja annak megfelelő árút is kapjon; nem lehet az kevesebb és ne legyen több, mert amint az eladó nem elégszik meg, hogy 10 hold földért csak 6 holdnak a kialakított árát kapja meg — viszont a vevőnek sem lehet közömbös, hogy 10 hold helyett csak 6 holdat kapjon.

midőn dédelgették, mint egy hamupókot. Arra a korra, midőn kedve szerint választhatott volna egyet a sok közül.

Most talán már mint valamely kastély urnője szerepelne és nem várja oly nehezen a hervadását.

Csak midőn már érezte, látta, hogy a leánykor rózsaszínű ege tünekezni kezd, csak akkor tért magához. Hányszor, de hányszor megbánta azt a tettét, hogy elutasította gazdag kőrőt. — Sohsem szándékozott férjhez menni. Csak a jelennek élt.

Későn vette észre, hogy fanyar, mint a lehult gyümölcs. Biborpirosság helyét lassankint hervatag színült arcára.

Es mégis. Ha becsületes szándéku kércinek, udvarlóinak fittyet hányt: helyt engedett szívében egy ledér, pipogya férfitársának, aki egyik szerelmi kalandjából a másikba esett s a kinek e kalandok voltak sikerei.

Ez is megkérte kezét. A szép leány hitt mázos szavának és hozzá ment. Azonban lovagja hamar ráunt s a farképnél hagyta. Talán Isten ujjá volt ez a rosszlelkű szép asszonyra nézve. Ép akkor, midőn legjobban hitt, ugyan

És valljuk meg, ezerszer is előfordul és megtörténik hasonló eset.

Törvényünk van, de nem tökéletes, végrehajtása még hiányosabb és aki tudja, hogy a kataszteri változtatások, telekkönyvi kiigazítások mily csiga lassúsággal néha éveken keresztül nem hajtának végre, azonnal belátja, hogy a mai bizonytalan állapotnak be kellett következnie.

Pedig a gazdának tudni kell területét, hogy boldogulhasson, — éppen úgy, mint a hadvezérnek serege létszámát.

Hogyan lehet a birtokot felosztani, vetés fordát felállítani, a fogaterő szükségletet kiszámítani, a cseléd létszámot megállapítani, a termés hozamot kiszámítani, a legelőket felosztani és evvel az állatállományunk létszámát megállapítani stb. stb. mindenféle szükséges számítást eszközölni mindaddig, míg nem tudjuk, hogy a birtok hány hold szántó, rét, legelő stbből áll?

És mégis csak gazdálkodunk, de legtöbbször hasonlít ez a setében tapogatódzáshoz, mert biztos adat nincs a kezünkben.

Nagyobb uradalmak rendszerint a mérnöki munkálatok költségeit, mely ma még elég tetemes szokott lenni, könnyebben fedezik, de nem úgy a közép és kisbirtokosok és legtöbbször nemcsak a nagyobb költségtől riadnak vissza, hanem hozzájárul bizonyos fokú indolencia is.

Ha azt kérdezzük a gazdától, hogy tudja-e biztosan a lovának vagy marhájának számát, csudálkozik, hogy ilyen kérdést tehetünk hozzá, de ha azt kérdezzük, hogy tudja-e a birtokát

ekkor érte a legkeserveesebb csalódás. Tárln ez volt a büntetése.

De ez még nem volt elég. Azok a visszaemlékezések, a melyek benne minduntalan fölbredtek, sötét árnyként, nehéz sulyként neheztedek a lelkére.

Ugy tüntek fel előtte ez emlékek mint kísérteties lidérczángok.

A midőn a szép asszony multját elgondolta, érezte, hogy egész életét elhibázta. Érezte, hogy a haj gyérül, őszül, lassankint a gyönyörű fogak is kihullanak, a karok gömbölydedsége tünedeznek. Következik a hervadás és lemondás korszaka. Egyszerűen, takarékosan kezd élni s zsgorgatja a filéreket. Csak nyáron megy föl a városba, — ősszel pedig visszamegy abba a kis faluba.

Előérzete, hogy ősszel, lombhervadáskor fog meghalni. Mikor a természet komor szürke színbe csap át. A mikor a felhők könnyei peregnék erre a sivár földre. Ott akar meghalni ahol az emberek olyan egyszerűek, ahol nincs érdek, meggyűlölt haszonvágy.

holdszámban biztosan, határozatlan feleletet kapunk és ő azt természetesnek is találja. Pedig, ha számokban kifejezhetném azon veszteségeket, melyek a terület hiányos ismeretéből származnak, oly óriási volna az, hogy el se képzeljük.

Indolencia is játszik szerepet, mert legtöbb gazdaságban és községben van mérőláncz és birtokát kiki felmérhetné vele, de a lánczczal való mérés 8 embert kíván, munkája lassú tehát egy kissé már indomodálja a gazdát, ki nem csak sok esetben sajnálja a költséget, hanem gyakran nem is ért hozzá.

Végre a napokban láttam egy új készüléket, mely praktikusságánál és olcsóságánál fogva hivatva van arra, hogy ezen régóta vajudó kérdést egy csapással megoldja és rövid idő alatt lehetővé teszi, hogy legtöbb gazda birtokának területét pontosan tudhassa. E készülék egy szabadalmazott földmérő talyiga.

A gépezet három főrészből áll: 1. a kerék, mely mér, 2. az óra mű 3. két talyiga szarvból.

A kerék teljesen vasból készült es egyszeri körülforgásával egy ölet ír le és a 6 küllő, melyek mindegyike egy kis bevágást csinál a földön, mutatja a lábakat. Az óramű áll egy óralapból, mely száz ölre van beosztva az óralapon egy mutató és hátul egy hang. Ezen óramű a mérőkerék tengelyével van összekötve és annak minden fordulataival tehát egy öl út után egygyel többet mutat egész százig, akkor lecsenget, vagyis minden felmért 100 ölnél csenget és mér tovább minden fennakadás nélkül. Így csak a csengetés számát kell megszámolni, az annyi 100 öl, végül, ha a terület végpontján megállunk, az óralap mutatja, hogy a lecsengetett 100 öleken fejjül hány öl még és a küllők csapása mutatja, hogy hány láb.

Például 3-szor csengetés az

300 öl
az óralap mutat 43-at 43 „
a fehér küllőtől a 4-en

áll 4 láb

Összesen: 343 öl 4 láb

Ha a mérést a tábla másik oldalán folytatni akarjuk ismét a 0 lesz a kiindulási pont elég ha az óralapon levő mutató csavarját egy mozdulattal meglazítjuk, mire egy rugó az óralapot előre nyomja, mely most már a mutató alá a 0-ra állítható a csavart megszorítjuk s a készülék készen áll a mérésre. Ez oly egyszerű és könnyű dolog és oly gyorsan eszközölhető, hogy bárki által alig 1/4 perc alatt végrehajtható.

A taliga két szarva hasonló az ekeszarvához, ennek végén van a mérő kerék tengelye és a tengelyen az óramű. Az egész készülék a szarvak kivételével vasból és rézből készült és oly könnyű, hogy alig 8 kiló, így bármely gyermek által körültoható. S

miután ezen földmérő talyiga oly gyorsan tolható, amely gyorsan az ember járni tud, vele a mérés oly gyors, könnyű és miután személyzet hozzá egyáltalában nem szükséges ezért oly olcsó a munkája, hogy birtokát bárki igen rövid idő alatt saját maga felmérheti, minden egyéb költség kizárásával. Ezen mérőtalyigával naponként több száz holdat is felmérhet egy ember, szerkezete oly egyszerű, hogy igazán csodálkozni lehet, hogy eddig még fel nem lett találva. Ezen új készüléket a napokban láttam Győrben a Stádel Károly örökösei cég gépgyár és vasöntődjében ott készül ezen szabadalmazott tárgy és most kezdi árusítani, mert a találmány még egészen új.

A nevezett cég egy darabot rendelkezésemre bocsájtott, hogy kísérletet tegyek vele. Mondhatom meglepett egyszerűsége és igazán praktikussága által s több gazdatársam jelenlétében eszközöltem próba méréseket oly meglepő eredménnyel, oly gyorsan és pontosan és könnyűséggel, hogy osztatlan általános vélemény az volt, hogy ezen problémát praktikusabban megoldani lehetetlen volna.

A szerkezet egyszerűségéhez hozzájárul a szolid munka is s véleményünk szerint a javítás évek során át ki van zárva. S miután az egész készülék ára csak 18 frt, ez oly csekély összeg, ha tekintetbe vesszük, hogy egy mérőlánc is 3-10 frt, ez okból minden gazdatársamnak a legmelegebben tudom ajánlani a mérő talyiga beszerzését.

Igen sok esetben hasznát vehetjük a gazdaságban, nemcsak a birtok általános felismerésénél, hanem parcellázásoknál, konvenció földek kimérésénél, feles, harmados földek kiosztásánál és még ami fő a napi fogatmunka ellenőrzésénél is.

Ha nyári időben egy fogat 1 holdat (1200 □ öl) kiszánthat naponként és csak $\frac{3}{4}$ holdat szánt ki a cseléd indolenciája, hanyagsága miatt, ez már napi 80 kr, egy fogat után és 10 fogat után már 8 frt napi veszteséget jelent. De miután ezen készülékkel az öreg béres, hajdu vagy gazda pár perc alatt felmérheti naponként minden cseléd napi fogatmunkáját és ellenőrizheti ezáltal mintegy ösztönözve van a cselédség a reája kiszabott kompetenciát kiszántani. Mennyi veszteségtől szabadulnánk meg ezáltal csak egy éven át is?

Szóval ezen „Földmérő talyiga“ olyan találmány, mely hivatva van igen nagy bajokon segíteni és melyet gazdatársaimmal megismertetni morális kötelességemnek ismerek.

Tárnoki.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Tegnap délután ötödfél órakor minisztertanács volt a budai kormányelnöki palotában, melyen valamennyi miniszter részt vett. A minisztertanács a politikai helyzettel foglalkozott, de érdemleges határozatot már csak azért sem hozhatott, mert az ellenzék üzenetét hivatalosan még nem ismerte.

Szell Kálmán hazatérése. Szell Kálmán, ki tudvalevőleg tegnapelőtt Radnóti birtokára utazott, tegnap este újból visszatért a fővárosba, hogy a béketárgyalások vezetését folytassa.

TARSAS ÉLET.

Angyal és ördög a bálteremben.

Szemünk, szívünk a báltermében
Oly édesen elandalog.
Keringők szárnyán ott repesnek
A selyemruhás angyalok.
Szép angyalkák, a földre szállva,
A sorsotok oly megható!
Mert sajna, e sivár világban,
Az angyal is mind — eladó . . .

S szívünk, lelkünk a báltermében.
Aggódva, félve elszorul . . .
Mert ott leselg az angyalokra.
Sok frakkos, délezeget ördög ur . . .
Az angyalkák rózsás fülébe.
Ómlenek esábos, lágy szavak . . .
Az évácskák a bálteremben
Nehogy reájuk hajsanak!

Ha nagyon tüzes a keringő,
Ha nagyon édes a zene,
Ha az a sneidig, hamis ördög
Nagyon mohón kísértene:
Mondjátok halkan, ámde bátran,
Mig arcotok szendén pirul:
„Beszéljen kérem, a mamával
Ó mélyen tisztelt ördög ur!”

S e szó, higgyétek, oly hatalmas,
És ördögűző, szent ige!
Ha sátánlelkű a gavallér;
A pokolba kell tűnnie!
De ha a kísértő legottan
Az édes mamához siet:
Ó akkor nagyon édes ördög
És akkor — bátran elvihet!

Flott.

VIDÉK.

Tűz az erdőn. A nagyváradi premonstri prépostság almamezői erdőjének öt éves vágásában eddig ösmertlen okból tűz ütött ki, mely az erdő egy részét elhamvasztotta. A lángok tova terjedését a falubeli lakosság nagy erőfeszítéssel tudta megakadályozni, A kár mintegy 200 forint.

Szerencsétlenség a lakodalmon. Gyapjuai tudósítónk írja: Szomorú lakodalom volt tegnap Bikács községben.

Repka János szabadságos huszár esküdt örök hűséget a régi mátkájának. Vigan, javában állt a dinom-dánom, mikor ősi rossz szokás-ként megkezdődött a lövöldözés. A deli vőlegény is kiakart tenni magáért s a szomszédja rozsdás, ócska pisztolyát sütötte a levegőbe, de oly szerencsétlenül, hogy a rozoga fegyver csőve szétrepedt s a szilánkok tőből leszakították a vőlegény négy ujját. A lakokalma napján szerencsétlenül járt Repka Jánost beszállították a biharmegyei közpórházba.

A szorgalom áldozata. A félegyházi városházán történt ez a nem mindennapi eset. A városi iktató anyyira elmerült a munkájába, hogy észre sem vette, mikor a hivatalos órák végén a többi tisztviselő otthagya a hivatalt és nagyserényen dolgozott tovább. Estefelé azonban, mikor már maga is hazakiváncozott, az ajtózárra találta, úgy hogy hosszabb akit bálásra és dörömbölésre volt szükség, míg a városháza udvarán ácsorgó hajduk figyelmessé lettek az iktatóhivatal foglyára. Elszaladtak a szolgálért, a ki jó sokára megérkezett és kiszabadította a tulbuzgó iktatót, de igen csóválta a fejét azon, hogy minek is van szerelem a vidéken.

Gyilkos anyja.

— Törvényszéki végtárgyalás. —
Regénybe illő história a Budrás Sándorné esete, a ki a mult őszön megölte a saját fiát, elvadult haragjában — ittason.

Rómes a tettnek előzménye is.
Budrás Sándor jómódu siteri parasztgazda az előtt tizenhat évvel vette el feleségét, a vádolt nőt, akivel látszólag igen jó viszonyban is élt, azonban a faluban azt beszélték, hogy Budrás Sándornak titokban szeretője is van.
Az asszony is meghallotta a dolgot, aminek utánna is járt s a dolog valónak bizonyult.

Azon időtől kezdve mikor erről a dolgról az asszony bizonyos lett, az eddig békés házba az egyenetlenkedés költözött be.

Nap mint nap nagy veszekedések voltak, később verekedések a Budrásék tanyáján, ami azután annál is inkább előfordult, mert az asszony buánatában az ivásnak adta magát, folyton részeg volt, szóval a csak rövid idővel azelőtti békés és boldog házba beköltözött s állandó tanyát vert az egyenetlenkedés.

Volt Budrás Sándornak egy nagy 24 éves, hülye fia is előbbi házasságáról. Ez a fiu mindenáron le akarta szoktatni a mostoha anyját a pálinka ivásról s ez okozta a halálát is.

Egy napon ugyanis mikor elment Dudrás hazulról, azt mondta a fiának, hogy vigyázzon a feleségére hogy le ne igya magát.

A fiu ezen meghagyás folytán figyelni is kezdett s mikor rövid idő múlva az asszony a kamarába ment, a fiu azt hitte hogy pálinkázni akar, utánna ment.

A fiu aztán a kamarából holtan került ki.

A vád szerint az asszony és a fiu között heves szóváltás volt, aminek a vége az lett, hogy az asszony egy késsel sziven szurta a fiut, úgy hogy meghalt.

Az asszony ezzel szemben tegnap a tárgyaláson azt állította hogy ő bent a kamarában szalonnát evett s a fiu mikor bejött megbotlott s bele esett a kezében levő késbe és pedig oly szerencsétlenül, hogy meghalt.

A vádlottnő a végtárgyaláson ezzel védekezett, az esetnek tanui nem voltak s a kihallgatott tanuk csak a mellékkörülményekről tudtak.

A törvényszék Dudrásné három esztendei börtönre ítélte.

SZINHÁZ.

Különös.

Az . . . i színházban, egy előrehirdetett tragédia helyett, technikai akadályok miatt a „Kaméliás hölgy“ került színre.

Törődöm ur, ki a műsor változásról mit sem tudott, midőn a színházból kilépett, így szólt: No, hogy ennek a darabnak miért „Az orleansi szüz“ a címe, igazán nem értem.

A Gésák. Sidney bájos operet-téje a „Gésák“ még mindég hatalmas vonzerőt képez a debreczeni mulató közönségre. — Tegnap este immár 19-edszer került színre a „Gésák“ s ennek daczára zsufolt ház közönsége nézte végig annak minden tekintetben kifogástalan előadását. A tegnap esti előadás alkalmával némi tekintetben az ujdonság ingerével hatott azon körülmény, hogy Vuncsit Szentés János játszotta és énekelte. Dicsérettel kell megemlékeznünk arról a discret alakításról, melyet Szentés János produkált. Különösen nagy hatást ért el a második felvonásbeli híres Vuncsi kupléival, mi csak megerősíti bennünk azon véleményét, hogy szintársulatunk legjobb kuplé énekesé jelenleg Szentés János. Barátai különben hatalmas babérkoszorúval lepték meg. Serfőzy Zseni, Kállay Lujza nagy sikert értek el szép játékokkal és énekszámakkal s a közönség elismerő tapsaiból bőven kivették részüket. Fenyéri Mór Imári márkiját már több ízben méltattuk s most is a legnagyobb dicséret hangján szólhatunk róla. Kitűnő játékaival dominálta a színpadot. A karszemélyzetet precíz működése és szépen előadott karénekeiért illeti méltán a dicséret.

Karcolatok.

A város építési bizottsága most azon tárgyal, mikép lehetne Debreczent körutakkal, oktagonokkal, terekkel ékesíteni . . .

Ábránd ez, édes ábránd . . . Csak hogy a költő szavai szerint az ábrándozás az élet megrontója.

No, no! Csak a közigazgatás megrontója ne legyen.

A debreczeni színház igazgatójának nagy gyönyörűsége telik az ő — Babájában.

Valóságos üdvöske . . . Mikor erről a Babáról van szó, mindjárt tele tömi a közönség a színházat . . .

Nemcsoda, ha ezek után az igazgató áhitozik még egy — Babáért.

Azt mondja a debreczeni szegény ember hü élete párjának;

— No anyjuk le lehet már vágni a két malacot.

— Miért te?

— Eddig nyugodtan hizlalhattuk, mert hecelexes világ vót, oszt nem kellett attul tartani, hogy elviszi az adóvégrehajtó.

— Hát most? . . . Baj van?

— Baj ám, nagyon békülnek az országos urak, ennek meg az a vége, hogy jön az adó végrehajtó.

— De kár — kiált bele az anyjuk — felkellene kérni Thaly Kálmán nagyságos követünket, hogy vesztse össze őket, hogy hizanak meg ezek a malacok egy kicsit

No majd kinyomatják a Debreczeni Ujságba — vigasztalódik a debreczeni gazda — mikor üt be a béke, osztán akkor anyjuk eckeribe csak le kell ölni azokat a jöszágokat mert akkor már csakugyan jön a tatár, oszt inkább mink együk meg, mint az elvigye.

— Tudja apjukom, csak az a kár, hogy a város atyák is nem csinálnak egy kis hecclesszet Községi pótadó nélkül lenne igaz nyugalom a mi portánkon.

UJDONSAGOK.

* **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Kovácsy Béla m-szigeti lakos végzett joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká nevezte ki.

* **Gyertyaszentelő ünnepe.** A katolikus egyház tegnap ünnepet ült annak emlékezetére, midőn az Isten anyja gyermekét bemutatta régi héber szokás szerint a jeruzsálemi templomba áldozatul galambokat vivén az égő áldozat oltárára Az -öszövétségi törvény szerint ugyanis minden anya negyven nap múlva ujszülött gyermekét köteles volt a templomban bemutatni. A jeruzsálemi fényes templom boltívei alatt találkozott Mária az agg Simeonnal, ki karjaira vévén a kisededet így szólt: Mostan bocásd el a te szolgálodat uram békességgel a te beszéded szerint, mert látták az én szemeim a te idevezetődöt. Magyar elnevezése ez ünnepnek onnan ered, mert a katolikus egyház gyertyáit, melyeket templomaiban éget, ilyenkor szenteli meg. A Szent-Anna utcai katolikus templomban ez alkalomból Wolaffka Nándor dr. püspök czelebrált.

* **Az ipartestület előljárósága** tegnap délután 5 óraker tartotta rendszer heti ülését az iparos ifjusági egyesület hatvanutcza helyiségében. — Tóth Kálmán elnök az ülés megnyitása s a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után bemutatta az ülésen megjelent Dr. Bócz Elek ipartestületi jegyzőt, a ki hosszabb beszédben köszönte meg a beléfectetett bizalmat s fejtette ki programját. A szép beszéd elhangzása után a jegyzőt élénken megjelenezte az előljáróság, — ezután pedig elnök indítványára a jegyzőkönyvvezetői tisztelet ideiglenesen betöltött Vetéssy Béla rendőrfogalmazónak szavazott egy haugulag jegyzőkönyvi köszönetet. — A testület berendezésére vonatkozó több intézkedés elhatározása után, a dr. Kőrösi Kálmán ügyész által előterjesztett testületi ügyrend tárgyalatának s a tárgyalás folyamára következő ülés idejére halasztott. — Ülés vége 7 óraker volt.

* **Uj dékán.** — A ref. theologia tanárkara az akadémiai tanács által akadémiai igazgatóvá választott Csiky Lajos helyére theologiai dékánnak ezen folyó iskolai év második felére s a jövő egész iskolai évre dr. Erdöss József hittanárt választotta meg.

* **Végzetes lovaglás.** Sulyos kimeneteli szerencsétlenség ért tegnap egy 15 éves lovász gyereket. Jeney Miklós rendőrfogalmazó megbizta Szücs Kálmán lovászfut, hogy lovat az Erdőn jártassa meg. A lovászygyerek nyereg nélkül, kantárszárnál fogva kivezette a kissé makranczos lovat a nagyerdőre. A csöszháznál a lovászygyerek megunva a gyaloglást, felült a lóra. Mikor a ló hátán ült a fiatal gyerek, sarkantyuzni, tánczoltatni kezdte a lovat. A ló megbokrosodott s a fiut oly szerencsétlenül dobta le, hogy az fejfel egy terebélyes fának esett s véresen, eszméletlenül terült el a földön. A rendőrök találták meg később Szücs Kálmánt s a kórházba szállították. A fiu állapota rendkívül sulyos, a legkomolyabb aggodalomra ad okot, mert agyarázkódást szenvedett.

* **A kereskedelmi akadémia gyászsa.** Mély részvéttel értesülünk Vágó Gyulának a helybeli kereskedelmi akadémia növendékének f. hó 1-én élete 18-ik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytáról. Az élete virágában elhunyt ifju tcmetése ma délután fél 4 óraker lesz a Homok u. 81. sz. háztól és a szent-anna utczai róm. kath. sirkertben fog örök nyugalomra tétetni.

* **Zsebtolvajlás a vasuton.** Vakmaró lopást követett el tegnap este Debreczen és haláp között a vasuton ez ideig ismeretlen tettes. Knopp Samuel budapesti lakos tegnap Szaniszlóra akart utazni üzleti ügyekben. Budapestten ült fel a vonatra s öt darab százast tett pénztárcájába. Debreczenbe megérkezvén a pénz még nála volt. A vasuti kocsiiban többed magával uta

zott s mikor a vonat a Halápra ért, akkor vette észre, hogy pénztárcáját a pénzzel együtt kilopták. Nyomban jelentést tett a halápi állomásfőnöknek ki a rendőrséget értesítette a vakmerő lopásról. A tettes minden valószínűség azerint a Halápon szállt ki a vonatból.

* **A rom. kath. gimnázium kiegészítése.** A vallás és közoktatásügyi miniszter tegnap értesítette Debrecen város közönségét, hogy tudomásul vette Komlóssy Arthur főjegyzőnek, Abraham László t. főügyésznek és Szabó József főszámvevőnek kiküldetését azon tárgyalásokra, amelyeket a helybeli piarista alginázium továbbfejlesztése tárgyában rendelt el.

* **A debreczeni Első Magyar Asztaltársaság művészestélye,** mely az Angolkirálynő külön helyiségében tombolával és társas vacsorával van egybekötve, mint újabban értesülünk nem folyó hó 18 án hanem f. hó 8án, azaz szerdán lesz megtartva. A kedélyesnek ígérkező multság iránt a városban általános az érdeklődés,

* **Letartóztatott korcsmáros.** Konyári Sándor h.-bőszörményi gazda ember pár napig Debreczenben tartózkodott és ez idő alatt Fischer Mór korcsmárosnál lakott. Az éjjel is a korcsmában hált s mikor ma reggel felébredt megdöbbenve vette észre, hogy 800 frt készpénzből csak 300 frt vana tárczájában. Gyanuja a korcsmáros ellenirányult, ki hasonló üzletmekkel több ízben is volt vádolva. A gyanu alatt álló korcsmárost letartóztatták.

* **A Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatósága határozata értelmében** új betéti könyvecskék még ezen hét végéig adatnak ki késedelem fizetése nélkül; hétfőtől kezdve, azonban már egész január hótól számítatik a késedelem.

* **A filléregylet báljáról hozott tudósításunk névsorának kiegészítéséül közöljük az alábbi névsort.** Asszonyok: Varjas Sándorné, Kondor Lajosné, Negrus Gyuláné, Péter Józsefné, Lehmann Gusztávné, Stampel Mihályné, Farkas Mórné, özv. Tóth Sándorné, özv. Varga Kálmánné, Dömsödi Imréné, Varga Ferenczné, Katz Lajosné, Demeter Jánosné, özv. Péntek Ferencné, Dóczy Gedeonné, Kovács Sámuelné, Hadházy Ferencné, Suhajda Józsefné, Zelinger Edené, Hanke Lajosné, Kun Gézáné, Trnka Gottliebne, Abraham Imréné, Pető Imréné, Kornis Józsefné, Textoris Viktorné, Oszterlamm Erminé (Nagyvárad), Flachtbarth Albertné, (Lőcse) Forgách Károlyné, Ács Andorné, Jánossy Józsefné, Laszallner Kálmánné, Bernáth Lajosné, Harsányi Istvánné, Kovács Lajosné, özv. Hanke Emilné, Ujváry Istvánné, Valter Lajosné, Bognár Dávidné, Materny L.-né, özv. Szép Józsefné, Danielisz Elekné, Kalicz Vilmosné, Thiesen Arthurné, özv. Kiss Gyuláné, özv. Lőrincsák Lászlóné, Nagy Imréné, Nagy J.-né,

Fleischmann Józsefné. Leányok: Varjas Mariska, Kondor Emma és Erzsike, Kiss Erzsike, Nagy Ilonka, Biró Ilona, Nagy Amália, Bognár Matild, Kiss Erzsike, Materny Gizella, Kacsó Gizella, Ganofszy Margit, Hanke Emma, Laszgalner nővérek, Budaházy Szeréna, (Sámson), Dánielisz nővérek, Répássy Gizella, Szép nővérek, Kalicza Berta, Kondor Emma, Kondor Erzsike, Asbóth Vilma, Viola Irén, Lőrincsák nővérek, Hadházi Ilona, Krisztiáni nővérek, Horváth nővérek, Bacsó Mariska, Stehló Erzsike, Varga Eszti és Erzsike, Buzás Ilonka, Győry Ida, Czeglédy Ilonka, Fábrián Miczike, Simon nővérek, Zeisler Szeréna, Fleischmann nővérek.

* **Halálozás.** Fényes György járásbírósi hivatalnok Fényes Gyula városi hivatalnok testvére, tegnap reggel 8 órakor már egy év óta tartó gégesorvadásban elhunyt. Feleségén kívül 4 éves Jenő fia, rokonai, barátok és hivatalnok társai gyászolják. Temetése szombaton délután 2 ó. lesz Bathány utca 27. számú háztól.

* **A debreczeni iparos ifjuság önképző-egylete saját pénztára javára,** folyó 1899 évi febr. hó 5-én az Aranybika szálloda dísztermében zártkörű táncmultságot rendez. — Belépti-díj: Személy jegy 1 forint. — Család jegy 3 személyre 2 forint. Jegyek csupán a meghívó előmutatása mellett válthatók: Kostya János, Sziif Aladár, Szedlák és Vámos, Balla Mihály, Radezky József urak üzletében, az egylet n.-hatvan-utcai helyiségében és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

* **Főbe vert asszony.** Az éjjel egy véres asszony Lika Ferencné jelent meg a központi rendőrségnél Felsőből még mindég szivárgott a vér, Sirva panasolta, hogy a vele egy fedél alatt lakó Tóth József napszámos egy szóváltásból kifolyólag verte főbe. A jelentésről jegyzőkönyvet, a sérülésről a kerületi orvos látáletet vett fel s a rendőrség a vizsgálatot megindította.

* **Talált óra.** A napokban a nagy péterfia utcán egy ezüst zsebóra találtatott, a melyet igazolt tulajdonossa a rendőrségnél átvehet.

* **Elveszett.** A Teleky utca 25. sz. alól 29 én délelőtt elveszett egy kis buli faj kutya. Krém színű szőre, fekete orra van és a bufti névre hallgat. A megtaláló, vagy utbaigazító a jelzett háznál illő jutalomban részesül.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék ultimátuma.

Budapest. A (Debr. Ujság) red. táv.) Az ellenzék ultimátumát ma délben átnyújtották Szilágyi Dezsőnek a ki viszont a kormánynak adta át. E szerint az ellenzék az indemnitáson kívül mindent meg-

szavaz még a Bánffy kormánynak, ha garanciákat kap új kabinet alakítására és a kuriai biráskodás keresztül vitelére.

Fáklyásmenet és kivilágítás Bánffynak.

Budapest, február 2. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Egy gyűjtőiv forog közkezen, melyen aláírást és pénzt gyűjtenek amaz alkalomra, amikor *Bánffy Dezső* br. beadta lemondását s az elfogadott lemondás, illetve az új miniszterelnök kinevezése a hivatalos lapban már megjelent. Az aláírt összegeket fáklyásmenetre és kivilágításra fogják fordítani, hogy a megmásíthatlan lemondás öröme rendezendő fáklyásmenet és kivilágítás majd annak idején minél impozánsabban sikerüljön, sőt már az előmunkálatok be is vannak fejezve, amennyiben hatszázezer nyomtatott cédula szétküldésre el van készítve. Ezen felbivás kéri a székesfőváros polgárságát, hogy vegyen részt a fáklyásmenetben s az utcára nyíló ablakait világítsa ki. — Körülbelül 250 frt van már együtt, vagy 1000 fáklya meg van véve s a még szükséges 9000 fáklya sürgős szállítására nézve megrendelés történt. Most már — mint a rendezőség mondja — csak az hiányzik, hogy *Bánffy* köszönjön le. — Ha *Bánffy* még sokáig marad miniszterelnök, megeshetik, mert a gyűjtés mindaddig tart, míg Bánffy él, hogy az ország valamennyi fáklyáját meg fogják venni. Annyi tény, hogy jó világ jár a fáklya gyárosokra.

A Droyfus ügy vizsgálata.

Páris (A Debreczeni Ujság ered. távirata.) A semmitőszéknek a Dreyfus ügyben folytatott vizsgálatát a következőkben foglalják össze: Megállapították, hogy 1894 ben csakugyan követte el árulást a vezérkar kebelében. A titkos doszsier azonban nem szolgáltat biztos támpontot, hogy Henry és Esterházy akár együtt, akár külön-külön követte-é el árulást? A vizsgálat pozitív eredményeit ezer oldalra terjedő jegyzőkönyvbe foglalva kinyomatják.

VEGYES.

Készülődés háborura. Vashingtonból táviratozzák, hogy a képviselőház elfogadta a hadsereg tényleges

létszámának emeléséről szóló törvényjavaslatot, a mely szerint a tényleges létszámnak legalább 57,000 és legfeljebb 95,000 főre kell rugnia. Parancsot adtak ki, a mely szerint a Fülöp-szigetekre rendelt segédesapatok elküldése siettetendő. A „Philadelphia” hadihajó San-Diegéből Szamoába — indult. Porter Róbertet külön misszióval Kubába küldték, hogy megtudja, vajon a kubai csapatok hajlandók-e feloszlatni, ha három millió dollár zsoldot kapnak. A kubaiak 30 millió dollárt követelnek.

Visszatért golyák Az ideai szokatlanul enyhe időjárás egyik érdekes jelensége, hogy Mikolajev községbe visszatértek a golyák. Levelezőnk írja, hogy egész sereg golyamadár tért vissza és vígan kelepelve foglalta el régi fészket a kémények közelében a golyák tehat, melyek más esztendőben csak április táján szoktak visszajönni, úgy látszik, tudják, hogy az idén nem volt tél s aligha lesz már ezután is.

Merénylet a tisztartó ellen. A hidvégardói tisztartóval esett meg ez a különös dolog tegnap éjjel. Laky István, a tisztartó, a földesur megbízásából Almásra ment át szekéren, hogy behajtsa a bérösszegek egy részét. Vagy százharmincz forint volt nála, amikor este hazafelé készült. A falu végén a sűrű sötétségből nesztelenül elősont valaki s egy vastag doronggal olyat sújtott a tisztartóra, hogy az lefordult a kocsiról. Hogyan, a kocsis nem vette észre a dolgot s csak akkor látta, hogy Laky már nincs a szekéren, amikor vagy száz lépősnnyről segélykiáltást hallott. Visszafordult és a malom mellett eszméletlen állapotban, vérrel borítva találta a tisztartót, akit a merénylő kirabolt. Lakyt a kassai kórházba vitték be, ahol most a halállal vívódik. Az éjjeli támadó nyomát eddig még nem találta meg a csendőrség.

Szélhámos asszony. A temesvári rendőrség, egy jól szervezett tolvajbandát tartóztatott le. A banda feje Gütner Emilia, a ki Edie von Edeleburg néven sok szélhámosságot követett el, kiderült, hogy a furfangos asszony Seki Imre szabólegény felesége. Lakásán két szekérré való drága lopott holmit találtak.

Tizennégy ember tűzhalála Oriás katasztrófa híret jelentik Liptó Szentmiklósról. A múlt éjszaka tűz támadt Nagy-Bobróc községben s az erős északi szélben olyan gyorsan terjedtek el a lángok, hogy százötven lakóház leégett az összes melléképütekkel. A veszedelem álmában lepte meg a lakosságot, a mely alig birt menekülni. Tizennégy ember pusztult el a füstben-lángban. A tüzet csak reggelre oltották el. Ezer ember maradt bajlék nélkül. A kár több mint negyedmillió. Nagy-Bobróc község a liptó-szentmiklósi járáshoz tartozik, kétszázötven ház van benne, lakos-

sainak száma 1597, a melyből csak kettő magyar, a többi tót.

Rablógyilkosság. Az eszéki ügyészség fogházába a napokban egy rablógyilkost szállítottak. Tenje faluba Eszék mellett, Lalic Péter jómódu földmivest meggyilkolták és elrabolták 370 forintnyi készpénzt s 13 darab aranyát. A csendőrség 24 óra alatt kézrekerítette a tettest Hudják Miksa háziszolga személyében a kinél meg is találták még az egész lopott pénzt. Így nem is tagadta, hogy rablási szándékkal ölte meg Lalicot.

Ártatlanul kivégezve.

— Haldokló vallomása. —

Szőrnyü rejtély megfejtésére hi egy vallomás, melyet a sir szélén tett egy haldokló. Magára vállalt egy rablógyilkosságot, a melyért négy évvel ezelőtt fölakasztottak már egy másik embert. Ártatlanul itélték-e halálra a szerencsétlent és a bűnös helyett büntetlent vontak-e a bitóra, vagy pedig ez a kései vallomás nem egyéb, mint az agóniában vonagló beteg hallucinálása? — ez az a kérdés, mely megoldásra vár, de a melyet megoldani immár alig lehetséges.

Mégis azonban úgy látszik, hogy az igazságszolgáltatás nem tévedt. — Arról a rablógyilkosságról van ugyanis szó, melyet 1894 december napján követtek el az ausztriai Kalladoriban. Pamperl György gazdaember és felesége aznap korán reggel elindultak a szomszéd faluba misét hallgatni. A házban nem maradt csak a szolgálóleány: Woburka Mária, meg két kis leánygyermek: a nyolc éves Katalin meg a hathónapos Anna. Mikor a házaspár hazatért, a fiókockat feltörve és kifosztva találta, a kamarában pedig vértócsában halva feküdt a szolgálóleány és vele együtt a kisebbik gyermek is.

A gyanu egy Wondratschek Ferenc nevű parasztleányre nehezedett, elfogták és ő kétségbeesett védekezés után, miközben először egyik fivérét, azután legjobb barátját igyekezett bajba keverni, töredelmes vallomást tett. A bíróság halálra ítélte 1895 július 21-én, fel is akasztották Korneuburgban. Most, harmadfél évvel a kivégzés után a meggyilkolt leány apja és a szolgáló gazdája: Pamperl György halálos ágyán kijelentette, — hogy ő volt a gyilkos és ezzel fölka-varja a problémát, hogy nem terheli-e jogi gyilkosság az egykor itélkező bíróságot?

Nos, ha Wondratschek védekezés módjára és végül tett vallomásra gondol az ember, azt kell hinnie, hogy valóban ő volt a gyilkos és a haldokló Pamperl csak hallucinációk hatása alatt vádolta magát. Megerősíti ezt a vélekedést egy újabb távirat is, mely azt mondja, hogy Pamperl sokkal kevésbé pozitív formában tette meg a vallomást, semmint az első verzió hírül adta.

Egy újabb távirat szerint ugyanis Pamperl csak annyiban vádolta magát, hogy ő is bűnös, mert akkor reggel egyedül hagyta odahaza szolgálóját meg a két gyermeket. A szóbeszéd ezt a kijelentést tujta föl olyan szörnyü vallomássá, mint a hogy fontosabb irtuk.

Hasznos tudnivalók.

Fehérneműekből a rozsdafoltok könnyen eltávolíthatók valamely ónsó (ónchlorid) oldatával. Kezelés után a folt szappanos vízben kimosandó.

Tartós sárga festék falak bevonására. Egy fél kiló vasgálicot feloldunk két liter vízben s az oldatot a frissen oltott mésszel jól elkeverjük. A keverék sötétzöldszint mutat: ha azonban a falon megszárad a legszebb sárgát. Minél több vasgálicot adunk a mésszhez, annál sötétebb sárga lesz tőle a fal színe. A festék szilárdan tapadó és sokkal élénkebb színt kölcsönöz a falnak, mintha azt mésszszel es okkerrel vagy szatinóberrel vontuk volna be.

Mulattató.

Legalább.

K. Adolár ur epedve szól Irma kisasszonyhoz:

— Szeretem, imádom!

— Kérem, már én jegyben járok felel a leány.

Mire K. Adolár ur esedezik:

— Legalább tessék engem előjegyezni.

Magaddal hordod azt az édent,
Melyből kiüzték ős anyád...
Vajha a kardos kis cherübot
Szintén magaddal hordanád.

Vagy legalább, ha tiltó szóval
Ott állana konyhád előtt!
Mert hajh! olyan szük vacsorákkal
Jól nem lakatsz két szeretőt.

PIETRÓ.

Megnyugtató.

Egy ur szobát bérel a szállodában. A mint a pincér gyertyát gyújt

az ur ijedten látja, hogy két szemtelen állatka mászkál az asztalon.

— Nini, itt poloskák vannak az asztalon! — kiált felháborodva.

— Ne tessék félni, nyugtatja meg a pinczér: Eltalálnak majd azok az ágyba.

Gsarnok.

A szerelem ördöge.

— REGÉNY. —

I r t a: Bartha J. István.

Folytatás. 19.

A kölesönös üdvözlések után, Gyula csodálkozva kérde:

— Hát te mit keresz itt? mikor jöttél?

— Már három napja?! kiált fel neheztetéssel Gyula. És te nem tartottad érdemesnek barátodat arra, — hogy tudasd vele jöttödet, s hogy eljőjj hozzá?! — Ez nem szép tőled!

— Kérlek, bocsáss meg, engeszteléd őt Pali, hidd el nem volt rá időm.

— Nem volt rá időt? No ez szép mentség! És miért jöttél Zegédre!

— Ő miatta jöttem.

— Ő miatta! — kiáltá csodálkozva Gyula.

— Ugy van, barátom. Halld mi történt, elmondom röviden.

Pali ezután elmondta kibékülését Nellával, mit Gyula bámulva s a szájalom arckifejezésével hallgatott.

— És most láthatod, kedves barátom, így végzé szavait Pali — hogy miért nem tudattam veled jöttemet.

— Hm, hm! és most már utazol vissza?

— Igen, barátom. És most még egyszer kérlek, bocsáss meg. Isten veled, távoznom kell, mert lekésem a vonatról.

— Eh mit, nem mégy most el! Itt maradsz — mondá Gyula határozottan. — Estére jár az idő; nálam vacsorálsz és majd elmegy az éjfél vagy a reggeli vonattal.

És Palinak minden szabadkozása dacára a kocsi elküldte s karonfogva őt, közeli lakására vezette. Gyula anyjával és öcsésével együtt lakott és Pali Zegéden tartózkodása idején többször volt vendégük. Gyula anyja most is nagy örömmel fogadta, rögtön meg is hívta vacsorára és hogy kedves vendégük megérkezésének öröme kitesse magáért, rögtön sietett a konyhába, a két jó barátot magukra hagyva.

Néhány pillanatig némán néztek egymásra, míg végre Gyula törte meg a csendet.

— Tehát kibékültél vele? kérde Palitól.

— Ugy van, barátom, nem tehe-

tek róla; nem tehettem mást, felelé Pali.

— Szegény barátom, igazán sajnállak! Hidd el, hogy rosszul tetted.

— Igazad lehet, Gyula, de te is hidd el nekem, hogy nem tehettem másként. Oh, ha tudnád, barátom, mennyit szenvedtem, hogy mily fájdalmakat álltam ki, hogy majd megörültem és hogy majd összeroskadtam a szenvedések sulya alatt, nem szólnál így. Nagyon szeretem e nőt, Gyula, és úgy tetszik, hogy nem tudok nélküle élni. Lehet, hogy ez bennem valami lázas, beteges őrjöngés és lehet, hogy ez a szerelem talán vesztemet fogja okozni, mégis, hiába, bár akarom, nem tudok ellene küzdeni. Oh tudom én, hogy nem méltó ez hozzám s hogy minden áron szét kellene szakítanom e köteléket, mely hozzá fűz s s felednem őt, oh, de nem tudom, nem tudom — nem bírom! — Anynyira lebilincsel e nő, hogy körében felednem kell megcsalásomat, mindent! Oh, te nem tudod, mily varázsa van e nő szerelmének!

(Folyt. köv.)

A gyár tündére.

REGÉNY.

57. Folytatás.

Amot és a Magdus apja abban a meggyőződésben voltak, hogy Borlai benn van a szobában, arra nem is gondoltak, hogy kiosont. Elkezdtek a sötétben keresni tovább, szóltak hozzá és válasz nem jött.

Amot meg is jegyezte!

— Vigyázzon a bácsi, mert most úgy akar megszabadulni a karmaink közül, hogy egy szót sem szól. Hallgat, talán még a lélegzetét is elfojtja, nehogy árulója legyen, hol szuszog hol áll, hol keressük. Pedig hiába. Ha reggelig üzük is ezt a kutatást, egyszer mégis csak eloszlanak a fellegek de ha nem, megvirrad és akkor többé nem menekülhet.

Igy gondolkoztak s folytatták a sötétben a tapogatózást tovább. Beleütköztek egymásba, megkaptuk egymást:

— Meg vagy! Itt vagy!

És a komoly kutatásban támadt komikus helyzetet gyorsan felismerték mindegyik megismerte a másik hangját s tisztában voltak a helyzettel. — Kutattak, kerestek tovább.

Borlay pedig ezalatt kiosont a másik szobába onnan az előszobába s a tört ajtó roncsai közt csendesen, óvatosan, nehogy a zajról észrevegyék, kiment a teraszra. Rendkívül vigyázva lépett, hogy az üvegdarabok erősebben meg ne zörrenjenek a lába alatt.

Mikor künn volt a terrazon, gondolkozni kezdett, mit tegyen?

— Ha benn marad a szobában, azok ketten vannak, előbb utóbb elfogják s minden terve meghiusul s

amellett ki tudja milyen következményei lehetnek. Leghelyesebb volt tehát kijönni. De most mit tegyen?

Hagyja ott a nyaralót, bujjon el és várja be, míg Amot és az a másik ember megunják a kutatást és látva, hogy gyanujok alaptalan, eltávoznak. Akkor azán nyugodtan térhet vissza Terézhez, aki egyhamar úgy sem ébred fel s kiáltásaival nem hívja fel a figyelmet. Az emeleti szobában nem keresik, nem kereshetik, oda nem juthatnak fel. Igen... igen ez lesz a leghelyesebb, így még az én kezemre járhat a szerencse.

(Folyt. köv.)

Szerk. posta.

Adorjának... „Szerettki“... Kedves fiatal ur, szeretni nagyon könnyű. Egyet szeretni anélkül Verset írni szintén nagyon könnyű, jót írni a; nehéz.

K. Gy. Ha szép imádottja megtagadott öntől egy csókot, akkor bizonyosra veheti, hogy ezt a csókot nem sokára más valak fogja megkapni.

H. S. Az lehet, de bármennyire is kijózanítsa az embereket az élet, mindig marad bennük egy kis idealizmus. Ha egyéb nem az első szerelem emléke.

N. J. urnőnek. Előbb hallgassa meg a szívét. Sokszor bölcsőbb tanácsot ad az mindennél.

H. O. Kártyakérdésekben tessék kártya kozákhöz fordulni.

D. M. Nem közölhető.

Szinlap.

Ma, Pénteken „B“ bérletben

A Végrehajtó.

Bohózat 3 felv. Irták: Sylváne és Artus.

S Z E M É L Y E K :

Cheradame, végrehajtó	Fenyéri M.
Octávia, felesége	Kiss-Irén.
Procatel, Cheradame veje	Tanai F.
Antoinette, felesége	Fái Flóra.
Largiette, irnok	Rubos Árpád.
Peupard	Szentes János.
Kapitány	Bartha J.
Cyprienne	F. Halmi M.

Holnap: Ugyanez.

NYILT-TÉR.

Folyó hó 2-án a Darabos-utcairól kocsim ment Kut-utczára, miközben elvesztett egy könyvet, melybe különböző nevekre kiállított bérzák vannak betéve. Melyet ha a becsületes megtaláló kezemhez szolgáltat (miután hasznát ugysem veheti) illő jutalomba részesítem.

Karacs Imre.

Hatvan-utca 5, száma.

Apró hirdetések.

Egy manopán kótástól együtt, amely 180 frtba került, 90 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalba.

N. K. levele van a kiadóhivatalban.

S. E. jeligével levél van a kiadóhivatalban.

B. J. levele van a kiadóhivatalban.

„Ismeretség“ jeligével levél van a kiadóhivatalban.

Többeknek: Kishirdetésekre, kérdésködésekre csak úgy adunk feleletet, ha válaszhélyeg van mellékelve.

Eladó ház. Egy új igen szép emeletes ház 2400 frt évi jövedelmet hoz eladó vagy felényi értékű jó minőségű hajdumegyei földbirtokért elcserélendő lenne. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Mint gazdasági kovács és ló vasaló állást keresek: jelenlegi állásomat ápr. 24-én hagyom el. Címem a kiadóhivatalban.

A főtéren két tágas szoba, kitűnő helyen, irodának alkalmas, bármely percben kiadó. Cím a kiadóban.

Kereskedelmi esti-tanfolyamot végzett kereskedő-segéd iradai teendőkhöz kellő jártassággal szerény igények mellett alkalmazást keres. Szives megkeresések „könyvelő“ címen a kiadóhivatalába intézendők.

Az ondódon öt hold föld kedvező feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Jó nevelésű fiú kovács tanulónak felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Hatvan-utcán egy emeletes keményítő gyár helyiség, mely nagyobb vállalathoz gyár vagy raktár helyiségnek alkalmas kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Katona kesztyűk hó fehér s jó puhára mosását javítással együtt párját nyolcz krajczárért elvállalom; ugyszintén szarvasbőrnadrág és glazé kesztyűk tisztítását a legolcsóbban és legrövidebb idő alatt. Péterfia-utcán.

Üzlet felosztás miatt

az összes raktáron levő

férfi, női és gyermek czípek
ugyszintén finom ingek, kalapok,
nyakkendők, valamint minden-
mű más uri és női divat árucikkek
minden elfogadható áron kiárusítottak

Grünbaum Schwarz

Piacz, a Frohner szálloda épületében, a megyeházzal szemben.

Gazdák figyelmébe!

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen az a szabaddalmazott találmányu

földmérő talyiga,

mely önműködő egyszerű szerkezettel, tévedés vagy zavarral kizárásával, kezi használat mellett, pontosan felméri a kívánt földterületeket. A vasból és érczből szilárdan gyártott készülék segélyével egy ember, vagy akár gyermek felmérheti maga a kívánt területeket. — Az új találmány gyártását most kezdték meg a szabadalom tulajdonosai és

Stádel Károly örökösei

gépgyára és vasöntődéje

kivánatra szivesen szolgál közelebbi felvilágosításokkal.

Ára egy földmérő talyigának 18 forint.